

ÖZET: İşyeri sendika temsilcilerinin hakları ve sendika ve şube yöneticilerinin kapsamına ilişkin (27/07/2005-12175)

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 18 inci maddesinde sözü edilen işyeri sendika temsilcileri ile sendika ve şube yöneticilerinin hangi durumlarda işyerlerinin değiştirilebileceği, sendikalar tarafından il ve ilçelerde açılan temsilciliklerde görev yapan temsilcilerin 4688 sayılı Kanunun 18 ve 23 üncü maddeleri ile işyeri sendika temsilciliğine seçilenlere tanıdığı haklardan faydalanıp faydalanamayacağı ve “sendika ve şube yöneticileri” ifadesinden sendikanın zorunlu organlarına (yönetim, denetim, disiplin kurulları, diğer organlar) seçilenlerin tamamının mı anlaşılması gerektiği hususlarına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 5198 sayılı Kanunla değişik 18 inci maddesinde, “ Kamu görevlileri, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde sendika veya konfederasyonların bu Kanunda belirtilen faaliyetlerine katılmalarından dolayı farklı bir işleme tâbi tutulamaz ve görevlerine son verilemez.

Kamu işvereni, işyeri sendika temsilcisi ile sendika ve sendika şube yöneticilerinin işyerini haklı bir sebep olmadıkça ve sebebini açık ve kesin şekilde belirtmedikçe değiştiremez.

Kamu işvereni kamu görevlileri arasında sendika üyesi olmaları veya olmamaları nedeniyle bir ayırım yapamaz.

Sendika veya konfederasyonu ilk genel kurula kadar sevk ve idare edecek yönetim kurulu üyeleri, genel kurulda yönetim kuruluna seçilenler ile sendika şube yönetim kurulu üyeleri seçildikleri tarihten itibaren durumlarını en geç otuz gün içinde kurumlarına yazılı olarak bildirirler. Söz konusu yöneticiler seçildikleri tarihten itibaren otuz gün içerisinde sendika tüzüğünde belirtilen hükümlere göre, ayrıca yazılı talepte bulunmaları halinde bu görevleri süresince aylıksız izine ayrılırlar. Talepte bulunmayanlar ise kurumlarındaki görevlerine devam ederler. İzine ayrılmayan yönetim kurulu üyeleri haftada bir gün kurumlarından izinli sayılırlar.”denilmekte olup, 23 üncü maddesinde de, “İşyerlerinde kamu görevlilerinden en çok üye kaydetmiş sendika işyeri temsilcisi seçmeye yetkilidir.

Sendika temsilcileri, işyerlerinde, üyelerinin işveren veya işyeri ile ilgili sorunlarını dinlemek, ilgili yerlere iletmek ve sendika ile işveren arasında iletişim sağlamak amacıyla, sendikaların tüzüklerinde belirtilen yetkili kurullar tarafından bir genel kurul dönemi için işyerinden seçilirler.

İşyerinde kamu görevlileri arasında en çok üye kaydetmiş sendikanın bulundurabileceği temsilci sayısı, işyerindeki kamu görevlisi sayısı 20-100 arasında ise en çok bir, 101-500 arasında ise en çok iki, 501-1000 arasında ise en çok üç, 1001-2000 arasında ise en çok beş, 2000'den fazla ise en çok yedidir. Bu temsilcilerden biri sendika tarafından baş temsilci olarak görevlendirilebilir. İşyeri sendika temsilcileri bu görevlerini işyerinde, haftada iki saat olmak üzere yerine getirirler. Temsilciler bu sürede izinli sayılırlar.

Kamu işvereni, yönetim ve hizmetin işleyişini engellemeyecek biçimde sendika temsilcilerine çalışma saatleri içinde ve dışında görevlerini yapabilmeleri için imkânlar ölçüsünde kolaylıklar sağlar.” hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümler uyarınca;

1- İşyeri sendika temsilcisi ile sendika ve sendika şube yöneticilerinin işyeri değişikliğini, mevzuat açısından zorunlu olan durumlar çerçevesinde keyfilığe sebebiyet vermeyecek şekilde her kurum ve kuruluşun takdir etmesi gerektiği, işyeri değişikliğine ilişkin işlemin haklı bir sebebe dayanıp dayanmadığının nihai olarak yargı denetimine konu edilebileceği,

2- 4688 sayılı Kanunun 18 ve 23 üncü maddelerinde işyeri sendika temsilciliğine ve sendika ve konfederasyon yönetim kurulu üyeliklerine seçilenlere tanınan haklardan, sendikalar tarafından il ve ilçelerde açılan temsilciliklerde görev yapan temsilcilerin faydalanamayacağı,

3-“Sendika ve şube yöneticileri” ifadesinin sendika ve konfederasyonlara yönetim kurulu üyesi olarak seçilen yöneticileri kapsayacağı, denetim ve disiplin kurulu üyeliklerine seçilenleri kapsamayacağı,
mütalaa edilmektedir.

